

NEDERLANDSE COMMISSIE RECORD ZEEVISSEN (NCRZ)

Jaarverslag over 2009

In de derde week van januari j.l. kwam de Nederlandse Commissie Record Zeevissen NCRZ voor de 40ste maal (!) in haar bestaan bijeen om de recordclaims over het voorgaande jaar te beoordelen.

Hieronder volgt het volledige jaarverslag, gevolgd door de actuele recordlijsten, bijgewerkt t/m 31 december 2009.

Er werden door de commissie helaas wat minder claims ontvangen en dus ook goedgekeurd dan in voorgaande jaren. Konden er vorig jaar nog 14 nieuwe records of recordverbeteringen worden bijgeschreven, voor in 2009 gevangen vissoorten waren dat er in totaal slechts zeven, waaronder één nieuwe vissoort die reeds in 2008 werd gevangen, maar pas in 2009 definitief kon worden geïdentificeerd.

Voor de lijst voor Nederlands zee-water kon over het afgelopen jaar één recordverbetering worden geaccepteerd en kon bovendien één geheel nieuwe vissoort worden bijgeschreven en wel de zeewolf. In de categorie Europese Wateren werden vier recordverbeteringen geratificeerd en op de lijst Wereld-zeeën kon één nieuwe vissoort worden opgenomen.

VOORTSCHRIDDEND INZICHT

In ons jaarverslag over 2008 berichtten wij het volgende: *De lijsten worden elk jaar door de commissie tegen het licht gehouden in relatie tot nieuwe ontwikkelingen met betrekking tot de systematiek van vissoorten en gewijzigde nomenclatuur. Daarnaast kan het zijn dat een ingediende claim of nieuw aan het licht gekomen feiten de commissie nopen een eerder*

genomen beslissing te heroverwegen. Daarbij wordt uitgebreid literatuuronderzoek gedaan en zo nodig worden relevante bronnen geraadpleegd.

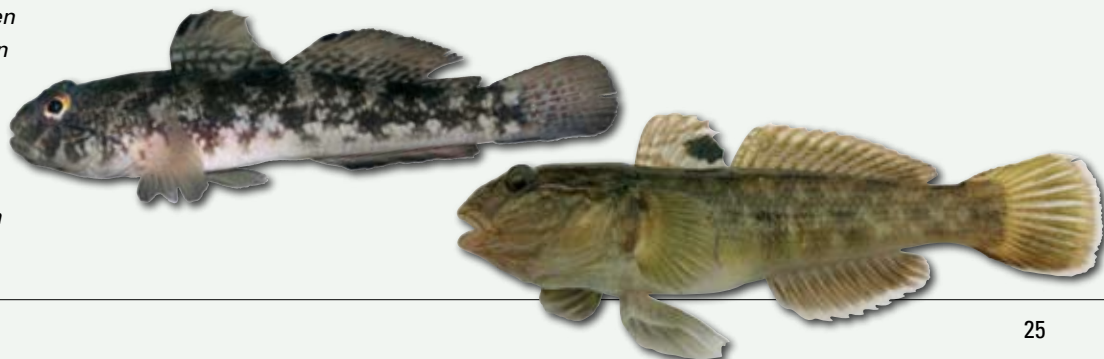
Ook in deze rapportage kunnen wij dergelijk 'voortschrijdend inzicht' melden.

In de categorie Nederlands zeewater geldt dat bijvoorbeeld voor de **zwarte grondel** (*Gobius niger*). In de vorige lijst werd voor deze zwarte grondel met 18,2 cm een nieuw lengtorecord opgenomen. Inmiddels blijkt er echter een ware invasie in onze grote rivieren van de **zwartbekgrondel**, *Neogobius melanostomus*. Deze soort komt van oorsprong voor in de Zwarte Zee, Kaspische Zee en de Zee van Azov en is mogelijk in Nederland geïntroduceerd via de lozing van ballastwater van schepen. De laatste twee-drie jaar is deze soort met een indrukwekkende opmars bezig in de benedenloop van de grote rivieren. Hoewel de zwartbekgrondel een grote zouttolerantie heeft, was deze soort tot dusverre nog niet als hengelvangst

vanuit onze zee- en kustwateren gemeld. Nadere bestudering van de door Rob Slingerland uit Rockanje in de puur zoute Nieuwe Waterweg bij 'De Landtong' gevangen grondel, leidde echter tot de conclusie dat zijn eerder als zwarte grondel aangemerkte vangst zo'n zwartbekgrondel betreft. Dat betekent met andere woorden dat Rob Slingerland nu het NCRZ-record voor deze 'nieuwe' vissoort krijgt toegewezen en dat het 'oude' record van de zwarte grondel weer in ere wordt hersteld. Dat record staat met een in 2007 gevangen zwarte grondel van 17 cm op naam van de heer H.S. Verlinde uit Spijkenisse. Deze heroverweging werd gemaakt in nauwe samenwerking met de bioloog drs. R.B. Zoetemeyer van Koninklijke Sportvisserij Nederland te Bilthoven. Bert Zoetemeyer is mede-samensteller van de in 2009 verschenen Veldgids De Nederlandse Zeevissen, een uitgave van Sportvisserij Nederland. Dit geweldige gidsje met duidelijke kleurenfoto's en beschrijvingen van in totaal 119 vissoorten die in ons deel van de Noordzee kunnen worden aangetroffen, is een absolute

Links het (vrouwetje van) de zwarte grondel en rechts de zwartbekgrondel. Beide grondelsoorten lijken nogal op elkaar, geen wonder dat er verwarring kan optreden. Beide foto's: Koninklijke Sportvisserij Nederland te Bilthoven. De linkerfoto werd gemaakt door Bram Bokkers, de rechter door Peter van der Sluis.

Op de foto links de zandspiering die een smelt bleek te zijn en rechts twee vissen die wat afwijken in vorm, maar beide finten zijn.

aanrader voor iedere zeevisser die geïnteresseerd is in zijn vangsten. Als extra informatie werd de recordlijst Nederlandse wateren 2008 integraal in de gids afgedrukt. De op handzaam formaat en met een ringband vormgegeven Veldgids is voor € 10,- te koop via de webwinkel van www.sportvisserijnederland.nl

REGLEMENTEN

Om voor beoordeling door de commissie in aanmerking te komen, dienen de claims te voldoen aan de in het reglement gestelde voorwaarden. De actuele reglementen zijn

te vinden op de website van de commissie www.ncrz.nl Over het algemeen werden de claimformulieren over het afgelopen verslagjaar zorgvuldig ingevuld en vergezeld van goede foto's, digitale bestanden en soms mooie vangstverslagen. De commissie wil er mogelijk ten overvloede op aandringen gebruik te maken van goede en nauwkeurige weegtoestellen en zo mogelijk het claimformulier vergezeld te doen gaan van een officieel weegcertificaat. Om vissen van mogelijk recordformaat te kunnen determineren, maakt de commissie onder

andere gebruik van de beschikbare wetenschappelijke literatuur, van de internationaal als 'standaardbron' erkende internetsite www.fishbase.org en vanzelfsprekend van de adviezen van de diverse wetenschappelijk adviseurs die de commissie met raad en daad bijstaan.

HISTORISCH ARCHIEF EN WEBSITE

Het afgelopen jaar heeft archivaris John Piekaar het omvangrijke archief van 40 jaar NCRZ-geschiedenis op orde gebracht. Zo kan er nu per vissoort een overzicht worden

HOBIM BOATS

De nieuwe Orka 535 SL

Wij hebben kans gezien de Orka 535 SL op een aantal kritisch punten sterk te verbeteren. Dit superieure schip is standaard geschuimd met het nieuwste hardschuim. Aantrekkelijk geprijsd! Vaarklaar vanaf € 10.750,- exclusief motor.

Ook voor al uw polyester reparaties en onderhoud.

Ook leverbaar: Orka 500, 500CC, 535SX, 700 en 800.

Kijk voor uitvoeringen en/of assecoires op onze website:

www.orkaboten.nl

Zie voor meer informatie de website van fabrikant/importeur Hobim Boats: www.orkaboten.nl of bel +31(0)174-384823 (doorgeschakeld)

gegeven van de elkaar opvolgende recordverbeteringen. In samenwerking met websitebeheerder Cas Al wordt er in 2010 aan gewerkt het volledige archief te digitaliseren en vervolgens online toegankelijk te maken via de website www.nnrz.nl

RECORDS NEDERLANDS ZEEGEBIED

Voor de categorie Nederlands zee- en kustwater werden in totaal vijf claims bij de commissie ingediend, waarvan er slechts twee ook daadwerkelijk konden worden geratificeerd.

Zo werd een claim ontvangen voor een **zandspiering** van 28,7 cm lang en 60 gram zwaar, terwijl het record voor *Ammodytes tobiatus* staat op 25,5 cm en 40 gram (1995). De nu geclaimde zandspiering werd vanaf het strand van Westkapelle gevangen aan een makrelenpater-noster. Aangezien er bij deze soort verwarring kan optreden met de nauw verwante **smelt** (*Hyperoplus lanceolatus*) werd de vis ter nadere determinatie bezorgd bij Koninklijke Sportvisserij Nederland. Drs. Bert Zoetemeyer constateerde vervolgens dat het hier inderdaad een smelt betrof en aangezien het record voor die vissoort staat op respectievelijk 37 cm en 105 gram, kan deze vangst ook niet worden gezien als recordverbetering voor deze soort. Hetzelfde geldt voor de op 19 augustus 2009 vanuit een kleine visboot nabij de Steenbanken gevangen **elft** (*Alosa alosa*) van 35 cm lang. Deze vis week op het eerste oog nogal af van enkele diezelfde dag gevangen finten (*Alosa fallax*) en werd in diepgevroren toestand aangeleverd bij Koninklijke Sportvisserij Nederland. Bij sectie van deze vis trof Bert Zoetemeyer zo'n 40 kieuwboogaanhangsels aan, in plaats van de ca 100 die een elft zou moeten tellen. Op basis van o.a. dit harde kenmerk moest worden geconcludeerd dat het hier dus 'gewoon' een fint betrof en niet de aanmerkelijk zeldzamere elft.

Raoul Talamini ving op het Veerse Meer een fraaie **diklipharder** (*Chelon labrosus*) van 76,5 cm.

Dat zou een nieuw lengterecord voor deze vissoort zijn geweest, ware het niet dat het Veerse Meer tot de binnenwateren wordt gerekend en daarmee wordt uitgesloten voor door de NCRZ te ratificeren recordvangsten. Tenslotte werden voor de eerder in Zeehengelsport gemelde vangst van een **maanvis** (*Mola mola*) helaas nimmer volledig ingevulde claimformulieren ontvangen, waardoor ook deze vangst vooralsnog niet officieel op de lijst kon worden opgenomen.

Gelukkig kon er ook dit jaar weldegelijk opnieuw een nieuwe vissoort aan de lijst worden toegevoegd. Dat betrof een **zeewolf** (*Anarhichas lupus*) die op 22 maart 2009 vanuit Scheveningen werd gevangen aan boord van ms. Specialist II van Tritoncharters. Peter van der Arend uit Rotterdam ving deze een zeewolf van 55 cm aan een cocktail van zeepieten en mesheften. Een evenaring van het staande lengterecord betrof in deze categorie tenslotte de **zeekarper** (*Spondyliosoma cantharus*) van 53 cm, die Ruben Bout uit Pijnacker op 30 juni 2009 ving aan boord van het vanuit Maassluis varende ms. Stella Bel.

De kenmerkende kop van de gestreepte barracuda.

EUROPESE ZEEËN

In de categorie in Europees zeewater gevangen en als record geaccepteerde vangsten dient allereerst een correctie plaats te vinden.

In deze lijst blijkt het NCRZ-record voor **schar** (*Limanda limanda*) om onduidelijke redenen van de lijst over 2008 te zijn verdwenen. De door de heer M. Brouwer uit Groningen op 26 april 2006 in het Noorse Kvenvaer gevangen schar van 1,21 kilo werd dan ook alsnog weer aan de lijst van 2009 toegevoegd. Verder werden er voor deze lijst vijf claims ontvangen, waarvan er eentje niet kon worden geaccepteerd. Dat betrof een schitterende, in het Duitse Boddengebied gevangen **Atlantische zalm** (*Salmo salar*) van 122 cm lang en 17 kilo zwaar. In de categorie Europese zeeën worden alleen gewichtsrecords opgenomen en de betreffende zalm werd helaas niet op de reglementaire wijze gewogen en moest derhalve worden afgewezen.

Vier andere recordclaims konden echter wel worden geaccepteerd. Dat betrof geen nieuwe vissoorten, want die konden er dit verslagjaar niet aan de lijst voor Europees zeewater worden toegevoegd, maar wel

Deze schitterende zalm werd helaas niet conform de reglementen gewogen.

heilbot (*Hippoglossus hippoglossus*) van 168 cm lang en 62,5 kg zwaar. Over deze spectaculaire vangst werd eerder uitgebreid in Zeehengelsport gepubliceerd. Aangezien het record voor de Atlantische heilbot sinds 2004 stond op 61,0 kilo, kon ook deze vangst als recordverbetering worden opgenomen.

Datzelfde geldt voor de **koekoekslipvis** (*Labrus mixtus*) van 37 cm lang en 0,79 kg zwaar, die Pieter Kleijn uit Schagen op 3 oktober 2009 ving aan boord van het vanuit het Noord-Ierse Red Bay varende ms. Predator van schipper Hamish Currie. Deze vis betekende voor de vanger een Irish Specimen Award en het was meteen ook de op een na grootste koekoekslipvis die in 2009 in Ierland werd gevangen. Op onze lijst is deze vangst een verbetering van het tot dan staande record voor deze vissoort van 0,75 kg (2002).

Een vierde verbetering betreft tenslotte de **leng** (*Molva molva*) van 183 cm lang en 36,5 kg zwaar, die de heer G. Dol uit Voorhout op 1 juni 2009 ving in Mausund (Noorwegen). Deze vangst betekende een verbetering van het uit 2002 daterende record van 31,55 kg.

WERELDZEEËN

In het jaarverslag over 2008 moest de commissie constateren dat het aantal recordclaims voor deze rubriek van de ware globetrotters, de wereldzeeën, aan het opdrogen leek. Helaas bleek die trend zich ook in het afgelopen verslagjaar voort te zetten, sterker: er werd geen enkele

claim ingediend voor een in 2009 gevangen tropische vissoort. Daarnaast zal de recessie van de afgelopen twee jaren voor een groot deel hebben bijgedragen. Aanzienlijk minder Nederlandse sportvissers konden zich het domweg veroorloven om zo'n vaak kostbare visreis buiten Europa te maken.

Naar het oordeel van de commissie is mogelijk echter ook het hoge minimum acceptatiegewicht van 10 kg die voor deze rubriek geldt ten dele debet aan het uitblijven van claims.

Vandaar dat in de vergadering werd besloten dat minimum acceptatiegewicht met ingang van 1 januari 2011 terug te brengen tot 5 kg.

Ondanks het uitblijven van nieuwe claims, kon echter toch nog een nieuwe vissoort op deze lijst worden opgenomen. Dat betreft een 22,2 kg zware grouper, die door Frans van Oss uit Winssen op 5 april 2008 werd gevangen vanaf het bij Mauritius behorende Rodrigues Island. In het vorige verslagjaar kon deze vangst niet tijdig met volledige zekerheid op naam worden gebracht, maar inmiddels is dat via Jason Schratwieser, Conservation Director van de International Game Fish Association (IGFA) in Dania Beach (Florida, USA), wél gelukt. Jason determineerde de vis alseen **black saddled coral grouper** (*Plectropomus laevis*) en onder die Engelse naam wordt deze vangst nu alsnog op de lijst opgenomen.

februari 2010
secretariaat NCRZ

Nieuw record voor Atlantische heilbot.

enkele recordverbeteringen.

In alfabetische verbeterde Ton Nientied uit Zuid-Scharwoude zijn eigen record voor de **gestreepte barracuda** (*Sphyraena viridensis*). Ving deze 'Spanjeganger' in 2004 al een exemplaar van deze wat kleinere barracudasoort (0,96 kilo), met een op 28 augustus 2009 eveneens vanuit L'Estartit gevangen gestreepte barracuda van 73 cm lang en 1,22 kilo zwaar, wist hij deze notering nog wat verder te verbeteren. Diezelfde Ton Nientied ving eerder in het verslagjaar (6 juni 2009) vanuit het Noorse Leka bovendien een

SAMENSTELLING NCRZ

Per 1 januari 2010 bestaat de commissie uit de volgende leden:

Hans van Loenen	(voorzitter)
Carel Boonen	(secretaris)
Ronald Meijer	(penningmeester)
John Piekaar	(archivaris)
Cas Al	(beheerder website)
Peter Dohmen	
Dr. Ab Kessler	
Peter Ouwendijk	
Dr. Henk Heessen	(adviseur)

Voor alle correspondentie, verdere informatie en claimformulieren: NCRZ

Van Ostadelaan 3
1231 AK LOOSDRECHT
tel: (035) 5823898
e-mail: hans@loenetik.nl
website: www.ncrz.nl

BLIJVENDE HERINNERING

De sportvissers van wie een recordclaim door de NCRZ is geratificeerd, kunnen in aanmerking komen voor een op naam gesteld recordcertificaat, plus het bijbehorende geëmailleerde speldje en een fraai geborduurde badge. Men wordt daartoe een eenmalige bijdrage van € 18,- gevraagd, als tegemoetkoming in de door de commissie gemaakte onkosten.

De zeven gelukkigen die in 2009 een record vestigden of verbeterden zijn inmiddels in de gelegenheid gesteld zich van dit trio blijvende herinneringen te verzekeren.

